

Teaching Guide				
Identifying Data				2019/20
Subject (*)	ANATOMY II		Code	651G01002
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	First	Basic training	6
Language	Spanish/Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia/Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinador	Toro Santos, Francisco Javier de	E-mail	javier.toro@udc.es	
Lecturers	Fernandez Fernandez, Esther Del Carmen Fuentes Boquete, Isaac Manuel Toro Santos, Francisco Javier de	E-mail	esther.fernandez1@udc.es i.fuentes@udc.es javier.toro@udc.es	
Web				
General description	Estudo da anatomía dos membros superiores e inferiores, do sistema cardiorespiratorio e da esplacnoloxía.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
A17	Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.
A19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
B1	CB1 - Que los estudiantes hayan demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio
B2	CB2 - Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio
B3	CB3 - Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética
B4	CB4 - Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado
B5	CB5 - Que los estudiantes hayan desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía
C1	Adequate oral and written expression in the official languages.
C8	Valuing the importance of research, innovation and technological development for the socioeconomic and cultural progress of society.
C9	Ability to manage times and resources: developing plans, prioritizing activities, identifying critical points, establishing goals and accomplishing them.

Learning outcomes			
Learning outcomes			Study programme competences
Dominar a terminoloxía anatómica, de modo que o alumnado coñeza a nomenclatura actualizada das estruturas anatómicas e adquira a capacidade de descripción destas estruturas empregando términos de orientación espacial.			A1 B1 C1 A17 B2 C8 A19 B3 C9 B4 B5

Desenvolver a capacidade de observación.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Coñecer a morfoloxía xeral do corpo humano, a localización, a forma e a estructura dos seus órganos, sistemas e aparatos, así como as suas interrelacions.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Coñecer a morfoloxía, a localización e as interrelaciones das estruturas anatómicas que constitúen, en particular, o aparato locomotor de membro superior e membro inferior, o sistema cardiocirculatorio e o aparato respiratorio.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Identificar a forma e as relacóns das diferentes estruturas anatómicas mediante o uso de esquemas, debuxos, fotografías, e modelos tridimensionais (maquetas).	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Comprender a función dos órganos e sistemas a través da posición, forma e estructura básica.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Utilizar os coñecementos anatómicos no plantexamento e análise de problemas clínicos pertinentes.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Alcanzar o nivel suficiente de coñecementos anatómicos para comprender outras áreas da titulación relacionadas e realizar cursos de especialización en diversos campos da Fisioterapia.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9

Contents

Topic	Sub-topic

IV.- Aparato locomotor. Membro superior. Membro inferior.	<p>CONTIDOS:</p> <p>1.- Anatomía do membro superior: Osteoloxía. Artroloxía. Mioloxía. 2.- Vascularización e inervación do membro superior. 3.- Anatomía del membro inferior: Osteoloxía. Artroloxía. Mioloxía. 4.- Vascularización e inervación do membro inferior.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Estudar o esqueleto do membro superior e inferior nas maquetas e osos do laboratorio. 2.- Estudar as maquetas de articulacions do membro superior e inferior. 3.- Identificar nas maquetas, os músculos do membro superior e inferior.</p>
V. Sistema cardiocirculatorio.	<p>CONTIDOS:</p> <p>1.- Corazón. Morfoloxía externa. Relacions. Vasos e nervios do corazón. 2.- Corazón. Morfoloxía interna. Cavidades cardíacas. 3.- Circulacion maior ou sistemica e circulacion menor ou pulmonar 4.Sistema linfático.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Estudar nas maquetas a morfoloxía do corazón. 2.- Estudar nas maquetas os principais vasos sanguíneos.</p>
VI.- Estesioloxía.	<p>CONTIDOS:</p> <p>1.- Sentido da visión. Anatomía do globo ocular e os seus anexos. 2.- Sentido da audición. Anatomía do oído externo, oído medio e oído interno. 3.- Sentidos do olfato, gusto y tacto.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Identificar nas maquetas as estructuras anatómicas do globo ocular. 2.- Identificar nas maquetas os elementos anatómicos do oído externo, medio e interno.</p>
VII.- Esplacnoloxía.	<p>CONTENIDOS:</p> <p>1.- Sistema Dixestivo: Cavidade oral e glándulas salivares. Farinxe e esófago. Estómago. Páncreas. Bazo. Fígado y vías biliares. Intestino delgado, intestino grueso, sigma, recto e ano. Peritoneo.</p> <p>2.- Aparato Respiratorio. Cavidade nasal. Larinx, tráquea e árbol bronquial. Pulmons, pleura e mediastino. Mecánica respiratoria.</p> <p>3.- Aparato Xénito-Urinario. Aparato urinario: ril, uréter, vexiga urinaria. Uretra. Glándula suprarrenal. Aparato xenital masculino e femenino: órganos xenitales internos y externos.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Identificar nas maquetas os componentes do aparato dixestivo. 2.- Identificar nas maquetas os componentes do aparato respiratorio.</p>

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A17 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C8 C9	40	40	80
Laboratory practice	A1 A17 A19 B1 B4 B5 C1 C8 C9	11	22	33
Student portfolio	A1 A17 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C8 C9	0	12	12
Supervised projects	A1 A17 A19 B1 B2 B4 B5 C1 C8 C9	0	15	15
Oral presentation	A1 A17 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C8 C9	6	0	6
Objective test	A1 C6 C7	3	0	3
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Clase teórica na que o profesor explica os temas do programa. E unha clase participativa, favorecendo o intercambio de opinións e o debate.
Laboratory practice	Clases prácticas que complementan os contidos das clases teóricas. Empréganse as maquetas do corpo humano e os osos da osteoteca do laboratorio de Anatomía Humana. Nas prácticas de laboratorio foméntase a participación do alumnado, favorecendo o intercambio de opinións, o debate e a resolución de problemas. A docencia se imparte a un grupo reducido de alumnos, o que permite a atención personalizada para aclarar dúbidas.
Student portfolio	Consiste en láminas anatómicas que o alumno debe completar na casa, identificando elementos anátomicos. As láminas son elaboradas polos profesores da área e publicanse a medida que se avanza na materia.
Supervised projects	Os alumnos deberán fazer un traballo dun tema que estea relacionado co contido do programa. O Traballo realizarase en grupo (mínimo 2 alumnos e máximo 4)
Oral presentation	Os alumnos deberán exponer e defender o seu traballo diante dos profesores e resto de compañeiros, respondendo a calquera dubida plantexada tanto polos seus compañeiros como polos profesores.
Objective test	Proba Obxetiva.- Inclúe: 1.- PROBA ESCRITA: que inclue: - 10-20 preguntas curtas, cada unha delas cun enunciado que require unha resposta breve, en xeral dunha extensión non maior de media páxina . - test que consta de non mais de 20 preguntas, cada unha delas cun enunciado, catro opciones e resposta única. - Láminas anatómicas para completar ou identificar elementos anátomicos. 2.- PROBA ORAL.- Este exame está dirixido só a persoas con discapacidade que teñan dificultade para a realización de exames escritos. Neste caso o profesor fará preguntas que o alumno terá que responder de forma breve.

Personalized attention	
Methodologies	Description

Laboratory practice Supervised projects	A atención personalizada sirve para o seguimiento da aprendizaxe de cada alumno por parte do profesor. A través da tutoría, presencial ou virtual, o profesor aborda a resolución de dubidas, a orientación e estudio, así como o seguimiento e a supervisión de traballos. As practicas de Anatomía ao realizarse con grupos reducidos tamén facilita a aclaración de dubidas de forma mais individual.
--	--

Assessment				
Methodologies	Competencies	Description	Qualification	
Laboratory practice	A1 A17 A19 B1 B4 B5 C1 C8 C9	Os alumnos deberán asistir as practicas onde se valorará actitude, interese pola aprendizaxe e a capacidade para solucionar problemas plantexados polo profesor	5	
Student portfolio	A1 A17 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C8 C9	Consiste en completar as láminas anatómicas dos cuadernos de Anatomía Humana. Se valorara o traballo e a adicación do alumno.	5	
Objective test	A1 C6 C7	Prueba Objetiva escrita ou oral (no caso de que exista algúna discapacidade do alumno e tenga dificultade para a realización de exámenes escritos.	80	
Supervised projects	A1 A17 A19 B1 B2 B4 B5 C1 C8 C9	Realización dun traballo en grupo dun tema relacionado cos contidos do temario. O traballo serealizarase en grupo (mínimo 2 alumnos e máximo 4).	5	
Oral presentation	A1 A17 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C8 C9	Exposición oral e defensa do traballo realizado en grupo, ante o profesor e resto de compañeiros. Se valorara a orixinalidade na presentación, o contenido, o traballo en grupo e o dominio do tema expuesto. Ao final da presentación os alumnos deberán contestar calquera dúbida plantexada polos seus compañeiros e/ou profesores.	5	

Assessment comments	
Os créditos da asignatura Anatomía Humana II, de 6 ECTS, se distribuyen: - Aparato locomotor de membro superior e inferior: 4 ECTS. - Sistema cardiocirculatorio, estesiología esplacnologxa: 2 ECTS. No caso de que a materia sexa impartida por mais dun docente, a nota final da proba objetiva sera a media das dúas partes. Para superar a asignatura, cada unha das partes deberá ter unha calificación igual ou maior de 3,5 sobre 10. No caso de que unha das partes non alcance a calificación de 3,5 sobre 10, o alumno no superara a asignatura ao considerar que non chegou ao 35% de coñecemento. As porcentaxes asignadas a cada proba pode sufrir pequenas modificacións dun curso a outro con respecto á memoria verificada en función das necesidades da materia; con todo non terá un valor menor ao 80% e a avaliação continuada, traballos tutelados e portafolio non superará o 20%	

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - THIBODEAU-PATTON. (2008). "Estructura y Funcion del Cuerpo Humano". Barcelona. Ed. Elsevier. - GRAY. (2015). Anatomia para Estudiantes. Barcelona Ed. Elsevier. - SOBOTTA. (2018). Texto de Anatomia. Barcelona Ed. Elsevier. - SOBOTTA. (2012). Atlas de Anatomía Humana. Barcelona. Ed. Elsevier. - PROMETHEUS (2014). Texto y Atlas de Anatomia. Anatomia General y Aparato Locomotor"; Vol.1.. Ed. Panamericana - PROMETHEUS (2014). Texto y Atlas de Anatomia. Organos Internos"; Ed. Panamericana - PROMETHEUS (2014). Texto y Atlas de Anatomia. Cabeza, Cuello y Neuroanatomía"; Vol 3. Ed. Panamericana - F. NETTER. (2015). Atlas de Anatomía Humana. Barcelona. Ed. Elsevier <p>
</p>
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumplir cos obxectivos estratéxicos do Plan Green Campus da Facultade de Fisioterapia, os traballos documentais que se realicen nesta materia poderanse solicitar tanto en formato papel como virtual ou soporte informático. De realizarse en papel, seguiranse na medida do posible as seguintes recomendacións xerais:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a realización de borradores.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.